Špecializované články

Jedn duchšie cest vanie v Európskej únii

[25-03-2013 - 14:26]

P silnenie práv cestujúcich, zlepšenie európskych letísk, väčšiu h sp dársku súťaž na železniciach a n vé prac vné pravidlá pre pil t v. T sú tázky, kt ré určite zamestnajú p slanc v na dlhú d bu. Európsky parlament pripravuje skut čnú fenzívu, kt rej cieľ m je uľahčenie živ ta pre cestujúcich. Naša príl ha Vám p skytne úplný prehľad najn vších inf rmáciách cest vaní p Európe aj mim nej.

Práva cestujúcich

Lepšie inf rmácie meškaní či zrušení let v, účinnejšie vybav vanie sťažn stí na kvalitu služieb a pravidlá pre príručnú bat žinu a p m c cestujúcim, kt rí uviazli na letiskách p skrach vaní leteckej sp l čn sti. T sú len niekt ré prípady, na kt ré sa zamerajú p slanci pri revízii balíka patrení práv cestujúcich v nadchádzajúcich mesiac ch.

Letiská a pil ti

P slanci sa budú za berať vytv rením n vých pravidiel pre udelenie p v lenia pre dlety a chranu byvateľ v, kt rí žijú v blízk sti letiska pred hluk m a znečistením. Zmeny v maximálnej prac vnej d be pil t v majú zaistiť, že bezpečn sť cestujúcich a let vé p dmienky p sádky budú mať predn sť pred bch dnými hľadisk m.

Železnice

P slanci sa budú za berať tzv. železničným balík m, kt rý má harm niz vať techn lógie a uľahčiť prístup ku všetkým prevádzk vateľ m infraštruktúry pred 2019 a d k nčiť tak funkčný jedn tný železničný trh v Európe.

Špecializ vané články

Letiská : P zemné služby majú byť kvalitnejšie

N vé pravidlá pre za bchádzanie s bat žin u, tank vanie a ďalšie p zemné služby na veľkých letiskách v EÚ b li tesn u väčšin u schválené p slancami D pravnéh výb ru 19. marca 2013. Cieľ m je zlepšiť k nkurenciesch pn sť služieb. Mali by sa tiež zaviesť štandardy kvality služieb a s ciálne predpisy na prevenciu zh ršenia prac vných p dmien k. Parlament bude mať p sledné sl v p čas plenárneh hlas vania v apríli.

Väčšia k nkurencia medzi p skyt vateľmi p zemných služieb

P slanci sa zh dli, že minimálne 3 firmy (pr ti 2 v súčasn sti) by mali prac vať na letiskách s 15 miliónmi cestujúcich a / aleb 200 tisíc t n nákladu r čne.

"V m j m návrhu s m zdvih l minimálny p čet p skyt vateľ v na tr ch pre letiská s viac ak 15 milión v cestujúcich r čne. Tým, že zvýšime p čet p skyt vateľ v, môžeme zlepšiť ich kvalitu a znížiť ceny," p vedal p hlas vaní aut r parlamentnej správy, p ľský ľud vec **ArturZasada**.

Minimálneštandardy kvality

P slanci tiež pridali sp l čné kritériá pre minimálne štandardy, kt ré budú rešpekt vať sp l čn stii, kt ré chcú prac vať na letiskách.

"Bude t zahŕňať maximálnu čakaciu d bu pre zaregistr vanie bat žiny, maximálnu d bu pre d danie prvej a p slednej p l žky bat žiny, minimálne zás by dmraz vacej kvapaliny na každ m letisku, či minimálny p čet zamestnanc v, kt rí môžu p skytnúť inf rmácie pri bráne," vysvetlil **Zasada.**

"Keď sa na letisku stratí bat žina, cestujúci čast bviňujú leteckú sp l čn sť aleb letisk . T nie je celk m správne. Veľmi čast je na vine an nymná sp l čn sť, kt rá na letisku p skytuje tent typ služby," d dal.

Špecializ vané články

Letiská: Liberalizácia služieb p zemnej bsluhy si vyžaduje ďalšiu diskusiu, tvrdia p slanci

Parlament v stredu schválil n vé pravidlá, kt rých cieľ m je sprav dlivejšie a flexibilnejšie prideľ vanie vzlet vých a pristávacích prevádzk vých interval v a chrana miestnych byvateľ v pred hluk m z lietadiel. Návrh na p silnenie k nkurencie v blasti p skyt vania služieb p zemnej bsluhy b l vrátený výb ru EP pre d pravu na ďalšie preprac vanie. P dľa p slanc v si t tiž snaha zvýšenie efektivity letisk vých služieb pr stredníctv m ich liberalizácie vyžaduje ďalšiu diskusiu.

Namiest zamietnutia návrhu K misie službách p zemnej bsluhy, ak t navrh val výb r EP pre d pravu, Parlament p žiadal výb r, aby návrh preprac val. N vé pravidlá by mali zvýšiť efektivitu a kvalitu letisk vých služieb, kt ré využíva viac ak 5 milión v cestujúcich r čne.

"Hlavným cieľ m t ht návrhu je pripraviť t t dvetvie na gl bálnu k nkurenciu a zaviesť minimálne štandardy kvality," uvied l sprav dajca návrhu, p ľský ľud vecký eur p slanec **Artur Zasada** v r zprave pred hlas vaním.

Belgický s ciálny dem krat **Said El Khadra ui** vyzval na zamietnutie návrhu. "Mali by sme nechať na členských štát ch, aby r zh dli ďalš m tváraní trhu," vyhlásil.

Nemecký liberál **W lf Klinz** súhlasne d dal: "Nejde len p čet firiem, r zh dujúce sú miestne špecifiká, kvalifikácia prac vník v a prac vné p dmienky."

Ochrana miestnych byvateľ v pr ti hluku z lietadiel

Pre každé letisk budú stan vené špecifické ciele pre zníženie hluku. Na ich d siahnutie však budú musieť byť d držiavané sp l čné pravidlá, uvádza sa v n v m nariadení prevádzk vých bmedzeniach p dmienených hluk m, kt rú Parlament schválil p mer m hlas v 501 za: 155 pr ti: 8 sa zdržal .

S cieľ m um žniť miestnym úrad m zv liť č najefektívnejšie patrenia na zmiernenie hluku p slanci presadili p žiadavku na z hľadnenie zdrav tných, h sp dárskych a s ciálnych aspekt v v súlade s vyváženým prístup m stan veným Medzinár dn u rganizáci u civilnéh letectva (ICAO).

Európska k misia by mala byť právnená h dn tiť navrh vané prevádzk vé bmedzenia, ale b l by zlým riešením um žniť jej zrušiť r zh dnutie členských štát v," vyhlásil sprav dajca, rakúsky s ciáln dem kratický eur p slanec **Jörg Leichtfried** pred hlas vaním. R zh dnutie, či budú prihliadať na stan visk K misie, p nechali p slanci na miestnych rgán ch.

Sprav dlivejšie prideľ vania interval v - lepšie využívanie kapacity letísk

Parlament tiež schválil pravidlá pre prideľ vanie pristávacích a vzlet vých prevádzk vých interval v (takzvaných sl t v) a ich výmenu (sekundárny bch d). Ich cieľ m je zaistiť, aby b li nevyužité intervaly č najskôr k disp zícii d pravc m, kt ré ne prejavia záujem. Prev d interval v však musí prebiehať transparentne a nemal by mať vplyv na sp jenie medzi regi nálnymi letiskami a veľkými letisk vými uzlami.

P slanci zamietli návrh K misie na zvýšenie str pu pravidla využití aleb strate (Use-it r L se-it) pridelených prevádzk vých interval v z 80% na 85%. Presadili však p silnenie systému sankcií pri nevyužívaní pridelených interval v s cieľ m dradiť letecké sp l čn sti d bl k vania nep užívaných sl t v či príliš nesk réh vrátenia takýcht interval v d f ndu.

"Prideľ vanie musí byť nestranné ", zdôraznil taliansky liberálny sprav dajca **Gi ammaria**

Špecializ vané články

Uggias. "R zh dli sme pret , že k rdinát ri let vých plán v musia byť úplne nezávislí na rgán ch letiska a leteckých sp l čn stí," d dal. Jeh správa b la schválená p mer m hlas v 565 za: 69 pr ti: 26 sa zdržal .

Špecializ vané články

Práva cestujúcich p d dr bn hľad m eur p slanc v

Milióny Európan v každ r čne precestujú st vky kil metr v v rámci EÚ, ale aj mim nej. Patríte medzi nich? Cestujete väčšin u lietadl m, vlak m, aut bus m aleb l ď u? Nezabúdajte, ak cestujúci máte určité práva. Tie však časť nie sú známe, aleb ich príslušné rgány jedn duch ign rujú. Eur p slanci na plenárnej schôdzi 23. któbra p dp rili ich p silnenie. Najmä č sa týka p vinn sti d pravc v inf rm vať cestujúcich ich právach.

"Cestujúci by mali byť lepšie inf rm vaní sv jich právach už pri rezervácii cest vných lístk v. Elektr nické letenky by mali byť transparentnejšie," zdôrazňuje luxemburský ľud vec **Ge rges Bach** , kt rý je aut r m nezáväznej správy právach cestujúcich.

Bach dp rúča r zmiestnenie viacerých inf rmačných panel v v dlet vých a prílet vých halách letísk, kt ré by cestujúcim p skyt vali dôležité rady v prípade meškania, zrušenia let v, či iných pr blém v. R vnak vyzýva na zavedenie jedn tnéh f rmulára pre sťažn sti, kt rých sprac vanie by b l viazané pevnými leh tami.

Hlavné pr blémy

S akými najzávažnejšími ťažk sťami sa môžete stretnúť p čas cest vania lietadl m aleb vlak m? Eur p slanec Bach ur bil v Európsk m parlamente nef rmálny prieskum, kt rý ukázal, že asi p l vica pr blém v b la spôs bená meškaním sp j v, zmeškaním príp ja aleb zrušením sp j v.

Ďalšie pr blémy sa týkali ned stat čných inf rmácií, manipulácie s bat žin u, nep skytnutím asistencie cestujúcim s znížen u m bilit u a nejasné urč vanie cien n-line. Takmer štvrtina cestujúcich využívajúcich leteckú d pravu ned stala na sv ju sťažn sť žiadnu dp veď, zatiaľ č v železničnej d prave sa dp vede ned čkal 15 % sťažn stí.

K mplexný systém práv

Práva cestujúcich sú stan vené v niek ľkých právnych predpis ch EÚ. Jedn tlivé práva garant vané cestujúcim sa líšia p dľa druhu p užitej prepravy. R zdiely sa týkajú r zsahu p m ci cestujúcim, kt rých sp je b li zrušené, r zsahu k mpenzácií, definície nesk renia a m žných výnimiek.

V minul m r ku K misia zverejnila známenie, kt ré má d pravc m a vnútr štátnym rgán m p môcť aplik vať a presadz vať pravidlá EÚ k mplexnejším spôs b m v všetkých druh ch d pravy.

"P trebujeme jedn prierez vé nariadenie právach cestujúcich. Mal by t byť našim stredn d bým cieľ m, v bd bí d 5 -10 r k v. V súčasn sti máme t tiž r zdielne skúsen sti a niekt ré pravidlá ešte nie sú v platn sti," vysvetľuje Bach. N vé pravidlá právach cestujúcich v l dnej a aut bus vej d prave vstúpia d platn sti v decembri 2012, resp. marci 2013.

Ďalšie kr ky

S cieľ m vyplniť medzery súčasných pravidiel právach cestujúcich v leteckej d prave plánuje K misia ich revíziu, kt rá má byť predl žená d k nca r ka 2012 aleb začiatku r ka 2013.

Vaše základné práva v d prave

- zákaz diskriminácie v prístupe k d prave
- bezplatná p m c zdrav tne p stihnutým cestujúcim

Špecializ vané články

- náhrada, presmer vanie aleb zmena rezervácie v prípade meškania, zrušenia sp ja, aleb dmietnutia nástupu na palubu
- p m c (d jedla p h tel) pri čakaní na nesk rené sp je
- rýchle a d stupné vybav vanie reklamácií a sťažn stí
- dšk dnenie v prípade smrti, úrazu, p šk denia bat žiny, v niekt rých prípad ch i meškania aleb zrušenia sp j v
- správne a včasné inf rmácie predajných cenách, právach a k ln stiach cesty

Špecializ vané články

Cest vný ruch v Európskej únii

Európska únia neustále pracuje na zjedn dušení cest vania v Európe a p silnení práv cestujúcich. V priebehu nasledujúcich mesiac v bude mať Európsky parlament na st le návrhy na zlepšenie práv cestujúcich v leteckej d prave a železničný balíček, kt rý má tv riť vnútr štátnu železničnú d pravu. 27. septembra sme si prip menuli Svet vý deň cest vnéh ruchu. P ďme sa pri tejt príležit sti p zrieť na t , kt ré destinácie sú pre turist v najatraktívnejšie.

Vedeli ste, že najnavštev vanejším múze m v Európe i v svete je parížsky L uvre, najnavštev vanejším európskym mest m L ndýn a najnavštev vanejš u krajin u EÚ je Francúzsk ?

Okrem zaujímavých fakt v, kt ré sa d zviete v našej inf grafike, nájdete v prav m stĺpci d článku dkazy na bližšie inf rmácie právach cestujúcich v Európskej únii.

Špecializ vané články

Na č myslieť pred cest u d zahraničia

K letu ne dmysliteľne patrí cest vanie a veľa Európan v si h vychutnáva napln . Viete ale, č r biť, ak vaše plány prekazia nečakané pr blémy? Č keď budete p treb vať rýchlu zdrav tnú p m c, váš let bude zrušený, aleb stratíte pas? Európska únia prijala niek ľk predpis v, kt rých cieľ m je živ t cest vateľ v v Európe č najviac uľahčiť. Na č by ste mali myslieť pred každ u cest u?

Stali ste sa účastníkmi d pravnej neh dy, citli ste sa pri p žiari, aleb ste beť u či svedk m zl činu a p trebujete priv lať p m c? V celej Európskej únii, ale i v Turecku, Ch rvátsku a v Čiernej H re môžete zav lať na bezplatnú **tiesň vú linku 112** . D v láte sa na ňu 24 h dín denne z telefónnych aut mat v, pevných liniek i m bilných telefón v.

Na cesty si pre prípad núdze nezabudnite vziať sv j **európsky preukaz zdrav tnéh p istenia** (EHIC), kt rý vám zadarm vystaví vaša zdrav tná p isť vňa. Tent preukaz vám zaručuje prístup k akútnej zdrav tnej star stliv sti za r vnakých p dmien k a za r vnakú cenu (v niekt rých krajinách bez p platk v), ak majú bčania p istení v danej krajine vášh p bytu. Preukaz platí v všetkých členských krajinách EÚ, ak aj v Lichtenštajnsku, Nórsku a v Švajčiarsku.

Č r biť v prípade, keď váš let mešká, aleb je úplne zrušený? Nezabúdajte, že ak cestujúci máte **práva** vyplývajúce z predpis v EÚ. V prípade meškania, zrušenia sp ja, aleb neum žnenia nástupu na palubu máte nár k na náhradu, presmer vanie aleb zmenu rezervácie. D pravc via sú vám pri čakaní na nesk rené sp je p vinní p skytnúť bčerstvenie aleb d časné ubyt vanie. O vašich právach v všetkých druh ch d pravy sa d zviete viac v dkaze vprav .

V prípade, že by ste sa d stali d pr blém v s p líci u, stratili sv j pas, aleb by ste p treb vali inú **k nzulárnu p m c** neváhajte sa brátiť na sl venské veľvyslanectv . Ak cestujete d krajín, kde Sl vensk nemá sv je zastupiteľstv , p m c môžete p žiadať k nzuláty aleb ambasády kt rýchk ľvek iných krajín EÚ. Tie sú p vinné p môcť vám za r vnakých p dmien k ak ich vlastným štátnym príslušník m.

V nep sledn m rade, váš m bilný telefón môžete bez báv nechať zapnutý. Od 1. júla si t tiž môžete vychutnávať lacnejšie **r aming vé h v ry** a pren sy dát. Bližšie inf rmácie n vých cenách za r aming získate v dkaze, kt rý nájdete naprav d článku.

Prajeme vám šťastnú a ničím nerušenú cestu!

Špecializ vané články

Eur p slanci si vyp čuli náz ry db rník v na ref rmu európskych letísk

Pri súčasn m trende 19 kľúč vých európskych letísk d siahne d r ku 2030 sv je maximálne kapacity. P slanci Výb ru pre d pravu sa v ut r k 8. mája stretli s db rníkmi a zástupcami leteckých sp l čn stí, s kt rými diskut vali balíku patrení K misie „lepšie letiská“. Jeh cieľ m je zvýšenie kapacít európskych letísk, skrátenie zdržaní a zlepšenie kvality služieb p skyt vaných cestujúcim.

Európska letecká d prava p dľa dhad v výrazne p rastie. Očakávané preťaženie letísk by m hl znamenať zdržania pre p l vicu všetkých let v. Európska k misia pret navrhla n vé patrenia zamerané na kvalitup zemných služieb, na transparentn sť r zh dnutí hluku z letísk, ak aj efektívn sť celej siete prevádzk vých interval v pre dlety a prílety

"Naše najrušnejšie letiská nie sú využívané efektívne, pret p dp rujeme zmenu systému prideľ vania prevádzk vých interval v. Musíme zabezpečiť, aby určitý interval získal t letisk , kt ré h využije najlepšie," vysvetlil zástupca K misie **Matthew Baldwin.**

Odb rník na p litiku let vej prevádzky a regulácie **Sim n Smith** up z rnil, že letecké sp l čn sti, kt ré prevádzk vými intervalmi disp nujú 20 r k v, nie sú nevyhnutne tými najefektívnejšími. "K nkurencia má v súčasn sti pr blém vstúpiť na najvyťaženejšie letiská. Sekundárny bch d s prevádzk vými intervalmi priam medzi jedn tlivými leteckými sp l čn sťami by m h l priniesť želanú zmenu," zdôraznil.

Athar Husain Khan, zástupca generálneh taj mníka Združenia európskych leteckých sp l čn stí navrh l iné riešenie. "Opatrenia týkajúce sa prevádzk vých interval v neprinesú nárast kapacity letísk. Tú zvyšuje bud vanie infraštruktúry," p znamenal.

Parlamentný sprav dajca, taliansky liberál **Gi mmaria Uggias** na pak verí, že: "Sekundárny trh s prevádzk vými intervalmi zlepší flexibilitu plán vania čas v let v. P trebujeme jedn značné ddelenie k rdinát r v interval v d letisk vých rgán v a statných zúčastnených strán."

Cieľ m druhéh návrhu balíka, kt réh sprav dajc m je p ľský ľud vec **Artur Zasada**, je zvýšenie k nkurenciesch pn sti p skyt vateľ v p zemných služieb, akými sú napr. bsluha bat žiny, dbavenie či d plnenie paliva.

Tretím návrh m balíka je správa rakúskeh s ciáln dem kratickéh eur p slanca **Jörga Leichtfrieda.** Zameriava sa na zvýšenie zr zumiteľn sti a transparentn sti r zh dnutí limit ch hlučn sti lietadiel.

Letecká d prava v EÚ

- 20 z celk véh p čtu 1740 letísk v EÚ prevádzkuje 40 % všetkých let v (údaj z r ku 2006)
- Zdr j: Európska k misia, Eur c ntr l
- Letectv v Európe priam zamestnáva k l 700000 ľudí
- V r ku 2010 využil európske letiská 800 milión v cestujúcich (t.j. cca. 3-krát viac ak na začiatku 90. r k v)

Špecializ vané články

EÚ by mala p dp r vať malé letiská ak hnaciu silu regi nálneh rastu, tvrdia p slanci

P litika EÚ v blasti letectva musí ven vať s bitnú p z rn sť p trebám regi nálnych letísk, uvádza sa v uznesení, kt ré v štvrt k 10. mája schválil Európsky parlament. P tenciál menších letísk pre p silnenie regi nálneh r zv ja a zníženie zaťaženia väčších európskych letísk by p dľa p slanc v m h l byť uv ľnený ich začlenením d transeurópskych d pravných sietí (TEN-T).

Regi nálne letiská z hrávajú dôležitú úl hu z hľadiska územnej súdržn sti a s ciálneh a h sp dárskeh r zv ja región v, a t najmä tam, kde sú m žn sti iných druh v d pravy bmedzené. Nap máhajú prílevu investícií a turist v d región v, intenzívne sa tiež využívajú pri zabezpeč vaní nákladnej prepravy.

Kríza si na regi nálnych letiskách vybrala sv ju daň, uvied l p čas stredajšej r zpravy britský k nzervatívny p slanec **Philip Bradb urn**, kt rý je parlamentným sprav dajc m uznesenia. Regi nálne letiská sú dnes p dľa neh "cen v vytlačené z trhu, č vedie k väčšej k ns lidácii medzi hlavnými letiskami a leteckými sp l čn sťami a v k nečn m dôsledku k menším m žn stiam a vyšším cenám pre zákazník v."

Tent trend "musí byť vyvážený dstránením h sp dárskych prekáž k a lepším zadefin vaním úl hy [regi nálnych letísk] v d pravných sieťach," uvied l p slanec Bradb urn. Európska k misia by p dľa neh mala urýchliť práce na iniciatíve **Jedn tnéh európskeh neba** a navrhnúť d pravnú sieť tak, aby regi nálne letiská p m hli zmierniť zaťaženie väčších európskych letísk.

Začlenenie regi nálnych letísk d **transeurópskych d pravných sietí** uľahčí p dľa p slanc v prístup k súkr mnému financ vaniu pr jekt v letisk vej infraštruktúry a p vzbudí členské štáty v investíciách d zlepšenia p zemnej d stupn sti a prep jenia letísk napríklad s vys k rýchl stn u diaľk v u železničn u d prav u.

S cieľ m zvýšiť celk vú kvalitu služieb je však p trebné vysp riadať sa s niekt rými praktikami d minantných nízk náklad vých leteckých sp l čn stí, uvádza sa v uznesení. Ide najmä bmedzenia týkajúce sa hm tn sti **príručnej bat žiny**, kt ré p dľa p slanc v bmedzujú cestujúcich v nákup ch a znižujú tak príjmy letiska z mal bch dnéh predaja.

Parlament vyzdvih l r zh dnutie Španielska zakázať na sv j m území k ntr lu r zmer v a váhy príručnej bat žiny tesne pred nástup m d lietadla, kt rá by sa p dľa p slanc v mala uskut čň vať pred prích d m k dlet vému vých du. Parlament tiež vyzval členské štáty na stan venie sp l čných h rných hraníc hm tn sti príručnej bat žiny, kt ré by b li záväzné pre všetky letecké sp l čn sti. H rná hranica by mala byť p dľa p slanc v stan vená aj pre p platky za nadr zmernú bat žinu a bat žinu s nadmern u hm tn sť u.

Špecializ vané články

N vá d h da znížení cien r amingu vrátane dát vých služieb

Náklady na p užívanie m bilných telefón v, smartfón v a tablet v pri cest vaní v rámci EÚ d 1. júla t ht r ka výrazne klesnú. Parlament v štvrt k 10. mája schválil n vé pravidlá d h dnuté medzi eur p slanci a vládami členských štát v, kt ré um žnia klient m zakúpiť si r aming vé služby d iného perát ra, než je ich d m vský p skyt vateľ. Trh s službami v blasti m bilnej k munikácie by sa zár veň mal tv riť n vým perát r m s cieľ m p silniť k nkurenciu a znížiť ceny.

Parlament m schválené pravidlá vstúpili d platn sti 1. júla 2012. Nahradia tak nariadenie z r ku 2007, kt réh platn sť vyprší 30. júna t ht r ku.

"P užívanie zariadení m bilnej k munikácie v zahraničí je naďalej drahé. P čas letných prázdnin budú mať naši bčania m žn sť využiť výh dnejšie tarify. Parlamentu sa p daril presadiť nižšie ceny za r aming vé h v ry a dát vý r aming. Navyše, d júla 2014 si budú môcť zákazníci vybrať iného p skyt vateľa r aming vých služieb, než je ich nár dný perát r. N vé pravidla tiež nap môžu tv reniu trhu pre n vých záujemc v [p skyt vanie služieb m bilnej k munikácie], a tak zvýšia k nkurenciu," uviedla parlamentná sprav dajkyňa návrhu, nemecká ľud vecká p slankyňa **Angelika Niebler** p čas stredajšej r zpravy.

Za návrh d h dy hlas val 578 p slanc v, 10 p slanc v hlas val pr ti a 10 sa hlas vania zdržal .

N vé r aming vé cen vé str py

Na naliehanie p slanc v bude h rná hranica cien dát vých služieb stan vená d 1. júla 2012 na 70 cent v za megabyte. Následne bude zniž vaná p etapách - v r ku 2013 na 45 cent v a d 1. júla 2014 na 20 cent v (viď tabuľku p d správ u). V súčasn sti neexistujú limity na ceny, kt ré si môžu perát ri účt vať za p skyt vanie dát vých služieb.

N vé mal bch dné cen vé str py pri hlas vých v laniach znížia náklady dchádzajúceh h v ru d 1. júla 2012 na 29 cent v za minútu a d 1. Júla 2014 na 19 cent v. Aktuálna maximálna cena dchádzajúceh h v ru je 35 cent v za minútu. Cen vý str p pre prichádzajúce h v ry bude stan vený d 1. júla 2012 na 8 cent v za minútu, d 1. júla 2014 klesne na 5 cent v.

Lacnejšie bude aj zasielanie text vých, tzv. sms správ. Maximálna cena za správu by sa d 1. júla t ht r ku mala znížiť z aktuálnych 11 cent v na 9 cent v a d 1. júla 2014 by mala klesnúť na 6 cent v za správu.

Zabránenie "faktúr vým š k m"

Up z rnenia zabraňujúce "faktúr vým š k m" bude r zšírené aj na s by, kt ré vycestujú mim EÚ. Od 1. júla 2012 tak budú bčania aut maticky inf rm vaní, ak sa p platky za nimi využité r aming vé služby priblížia v dan m mesiaci k sume 50 eur bez DPH. Služba bude p skyt vaná za predp kladu, že s ň u bude zahraničná sieť k mpatibilná.

P silnenie k nkurencie na trhu s r aming m

N vá d h da tiež p prvý krát navrhuje patrenia na p silnenie k nkurencie.

Od 1. júla 2014 si zákazníci budú môcť zakúpiť zvlášť vnútr štátne a r aming vé služby d dv ch rôznych perát r v a zár veň si p nechať jedn telefónne čísl . Zmena p skyt vateľ v bude bezplatná a perát r v ich d m vskej krajine ich bude p vinný t mt práve inf rm vať.

Navyše, d 1. júla 2012 budú mať prevádzk vatelia m bilných virtuálnych sietí, teda tí

perát ri, kt rí nedisp nujú vlastnými sieťami, prístup k sieťam iných p skyt vateľ v za veľk bch dné ceny za účel m p skyt vania r aming vých služieb. P slanci veria, že tát zmena priláka viac perát r v na r aming vý trh a p silní tak k nkurenciu.

Ďalší p stup

N vé pravidlá budú schválené Rad u EÚ (ministri členských štát v) v júni a budú priam záväzné pre členské štáty d 1. júla 2012. Európska k misia zh dn tí fung vanie n vých pravidiel d 30. júna 2016.

Mal bch dné str py (pre zákazník v) bez DPH

	Dnes	1. júl 2012	1. júl 2013	1. júl 2014
Dáta (za megabyte)	-	70 cent v	45 cent v	20 cent v
Odchádzajúce h v ry (za minútu)	35 cent v	29 cent v	24 cent v	19 cent v
Prichádzajúce h v ry (za minútu)	11 cent v	8 cent v	7 cent v	5 cent v
SMS (za SMS)	11 cent v	9 cent v	8 cent v	6 cent v

Veľk bch dné str py (medzi perát rmi) bez DPH

	Dnes	1. júl 2012	1. júl 2013	1. júl 2014
Dáta (za megabyte)	50 cent v	25 cent v	15 cent v	5 cent v
H v r (za minútu)	18 cent v	14 cent v	10 cent v	5 cent v
SMS (za SMS)	4 centy	3 centy	2 centy	2 centy

Špecializ vané články

P slanci žiadajú jasné a vym žiteľné práva cestujúcich v leteckej d prave

Letecké sp l čn sti by mali cestujúcim, kt rí uviazli na letiskách, p skytnúť jasné inf rmácie a kamžitú p m c, uvádza sa v uznesení, kt ré v štvrt k 29. marca schválil Európsky parlament. P slanci žiadajú sprísnenie pravidiel pre p skyt vanie p m ci a vyplácanie dšk dnéh za zrušené a meškané lety, ale aj bat žinu, kt rá d razí d cieľ vej destinácie s viac ak šesťh din vým meškaním.

"Aj keď legislatíva EÚ viedla d istej miery k zlepšeniu práv cestujúcich v leteckej d prave, na d siahnutie sprav dlivéh k nsenzu a zaistenie širších práv pre všetkých cestujúcich je p trebné vyvinúť viac úsilia," uvied l pred hlas vaním sprav dajca uznesenia, britský eur p slanec z Skupiny zelených **Keith Tayl r**. P jmy ak "mim riadne k ln sti" či "zrušenie" letu musia byť defin vané jasnejšie, aby sa letecké sp l čn sti v budúcn sti nem hli zbav vať sv jej z dp vedn sti, d dal p slanec Tayl r.

Uznesenie Parlament schválil p mer m hlas v 509 za: 20 pr ti: 53 sa zdržal .

Zlepšenie p skyt vania inf rmácii a asistencie

Leteckí prepravc via by mali zabezpečiť na každ m letisku, kde pôs bia, prít mn sť k ntaktnéh pers nálu, kt rý by cestujúcim p skyt l v prípade narušenia let vej prevádzky nevyhnutné inf rmácie a p m c vrátane kamžitéh r zh dnutia presmer vaní aleb zmene rezervácie. K disp zícii by mala byť aj telef nická asistencia.

P slanci vyzvali K misiu, aby pripravila štandardný f rmulár pre p dávanie sťažn stí, kt rý by b l d stupný v všetkých jazyk ch. Cestujúci, kt rí z dôv du plat bnej nesch pn sti, k nkurzu aleb uk nčenia činn sti leteckej sp l čn sti uviaznu v cudzine, by mali byť bezplatne prepravení d vlasti, uvádza sa v uznesení.

Inzer vané ceny musia byť k nečné

Uznesenie tiež vyzýva K misiu na harm nizáciu pravidiel v blasti príručnej bat žiny a účinné uplatň vanie predpis v zameraných na b j pr ti nekalým bch dným praktikám, akými sú nejasné uvádzanie cien a nev liteľné príplatky pri rezervácii cez internet, jedn stranné zmeny plán v letu a cen vej diskriminácii cestujúcich na základe krajiny p bytu.

Cestujúci by mali mať práv na bezplatnú zmenu aleb zrušenie sv jej rezervácie d dv ch h dín d jej vyk nania. P dľa p slanc v by tiež mali byť plne inf rm vaní s bn m zázname cestujúceh (PNR), ak aj t m, ak sa údaje uvedené v PNR p užívajú a k mu sa p skytujú. Letecké sp l čn sti by tiež mali p skyt vať cestujúcim inf rmácie vplyve ich cesty na živ tné pr stredie.

Cestujúci s znížen u p hybliv sť u aleb s zdrav tným p stihnutím by mali mať ľahší prístup k službám v leteckej d prave, vrátane priznania práva na p užitie p môc k zabezpečujúcich m bilitu. Bezpečné detské sedadlá by p dľa p slanc v mali byť na palube každéh lietadla.

Špecializ vané články

Letecká d prava v EÚ v číslach

Európsky parlament v štvrt k 19. apríla schválil n vú d h du p skyt vaní s bných údaj v leteckých cestujúcich z EÚ rgán m USA. D h da upravuje p dmienky využívania, uch vávania a chrany údaj v z s bných záznam v cestujúcich (PNR). Prezrite si našu inf grafiku a d zviete sa, č sa deje v európsk m vzdušn m priest re a európskych letiskách.

Špecializ vané články

Parlament dal zelenú d h de s USA p skyt vaní s bných údaj v cestujúcich

N vá d h da p skyt vaní s bných údaj v leteckých cestujúcich z EÚ rgán m USA b la v štvrt k 19. apríla schválená Európskym parlament m. D h da definuje právne p dmienky pre transfer s bných údaj v, upravuje maximálnu dĺžku ich uch vania, účel ich využitia, záruky ich chrany a p stupy správnej a súdnej nápravy. N vé pravidlá majú nahradiť súčasnú d h du, kt rá je v platn sti d r ku 2007.

D h da medzi EÚ a USA údaj ch, kt ré sú bsiahnuté v tzv. s bn m zázname cestujúceh (PNR), b la schválená p mer m hlas v 409 za: 226 pr ti: 33 sa zdržal . Významná menšina p slanc v hlas vala pr ti d h de kvôli bavám zaistenie chrany s bných údaj v cestujúcich, vrátane parlamentnej sprav dajkyne, h landskej liberálnej dem kratky **S phie in' t Veld,** kt rá stiahla sv je men z správy. P slanci zamietli návrh, aby b la d h da zaslaná Európskemu súdnemu dv ru na p súdenie.

Uch vávanie dát a ich využívanie

V súlade s n v u d h d u budú americké úrady uch vávať údaje z PNR v aktívnej databáze p d bu až piatich r k v. P prvých šiestich mesiac ch budú všetky inf rmácie um žňujúce identifikáciu k nkrétneh cestujúceh zamask vané. Údaje, ak men cestujúceh aleb jeh adresa budú kód vané.

P piatich r k ch budú údaje presunuté d tzv. neaktívnej databázy na bd bie d desiatich r k v. P dmienky na vstup d tejt databázy sú prísnejšie a kruh ľudí, kt rý k nim bude mať prístup je užší. P uplynutí t ht bd bia budú údaje úplne an nymiz vané, teda budú z nich vymazané všetky inf rmácie um žňujúce identifikáciu k nkrétneh cestujúceh . Údaje vzťahujúce sa k špecifickým prípad m súvisiacim s vymáhaním práva, budú uch vané v aktívnej databáze, kým nebude prípad aleb jeh vyšetr vanie archiv vané.

Údaje z PNR budú využívané pred všetkým za účel m predchádzania, dhaľ vania, vyšetr vania a stíhania ter ristických a iných závažných medzinár dných trestných čin v, teda tých, kt ré sa p dľa zák n v USA trestajú dňatím sl b dy na d bu tr ch a viac r k v. Údaje z PNR bude m žné využiť aj k identifikácii sôb, kt ré majú byť p dr bené detailnejšiemu výsluchu či vyšetr vaniu.

Citlivé údaje

Citlivé údaje dhaľujúce napríklad ras vý aleb etnický pôv d, náb ženské presvedčenie, fyzický a psychický zdrav tný stav či sexuálnu rientáciu cestujúceh môžu byť p užité len v výnim čných prípad ch, ak je hr zenie živ ta cestujúceh . Tiet údaje sú najčastejšie čerpané z preferencie jedla p dávaného na palube lietadla, kt rú je m žné defin vať už pri vytváraní rezervácie, aleb na základe žiad sti asistenciu z dôv du zdrav tného stavu cestujúceh . Prístup k takýmt údaj m bude bmedzený a p v ľ vaný prípad d prípadu. P 30 dň ch budú údaje trval vymazané, p kiaľ nebudú p trebné pre zvláštne vyšetr vanie.

Súdna náprava

V prípade zneužitia údaj v budú mať bčania EÚ práv na správnu a súdnu nápravu v súlade s práv m Sp jených štát v. Budú mať tiež nár k na prístup k sv jmu PNR a práv na pravu sv jich údaj v ministerstv m vnút rnej bezpečn sti, vrátane m žn sti ich vymazania, p kiaľ sa údaje ukážu ak nepravdivé.

K ntext

Špecializ vané články

Údaje, kt ré sú bsiahnuté v PNR, zhr mažďuje letecký prepravca p čas vytvárania rezervácie letenky. Ide pred všetkým mená cestujúcich, ale aj ich adresy, čísla kreditných kariet p užitých na platbu leteniek a čísla sedadiel. Leteckí prepravc via musia na základe právnych n riem platných v Sp jených štát ch amerických sprístupniť tiet s bné údaje pred dlet m z aleb d krajiny ministerstvu vnút rnej bezpečn sti USA.

V máji 2010 Európsky parlament najmä z dôv du báv chranu s bných údaj v dl žil hlas vanie d h de PNR s Sp jenými štátmi, kt rá je v pr vizórnej platn sti d r ku 2007. P slanci naliehali na Európsku k misiu, aby vyjednala n vú d h du, č sa uskut čnil v r ku 2011.

Európsky parlament schválil d h du PNR s Austráli u v któbri 2011. V súčasn sti r kuje EÚ bd bnej d h de s Kanad u.

Ďalší p stup

Ministri sprav dliv sti a vnútra EÚ d h du PNR p tvrdili na sv j m stretnutí 26. apríla. D h da nahradí text z r ku 2007 a bude v platn sti sedem r k v.

Špecializ vané články

Eur p slanci sa pýtali K misie na falš vanie bi metrických pas v

V Európe stále k luje mn žstv falš vaných d klad v. A t napriek t mu, že bi metrické pasy bsahujúce digitálnu mapu tváre a dtlačky prst v by mali byť d lné v či p dv d m a falš vaniu. P slanci Európskeh parlamentu pret v Štrasburgu v štvrt k 19. apríla p p ludní vysp vedali K misiu hľadne jej návrh v na zvýšenie bezpečn sti bi metrických pas v.

K misia z dp vedala na tázky eur p slanc v týkajúcich sa **báv z účinn sti bi metrických pas v** , kt ré b li zavedené v r ku 2004.

Cest vné d klady vydané členskými štátmi musia bsah vať dát vý n sič s bi metrickými údajmi ak sú digitálna mapa tváre a dtlačky prst v. Keďže členské krajiny nahlásili niek ľk prípad v ich falš vania, eur p slanci chceli vedieť, či K misia zvažuje päť vne preh dn tiť pravidlá pre ich vydávanie.

Príklady falš vania v členských štát ch

Francúzska tlač zverejnila p d zrenia, že 500 tisíc až 1 milión z celk véh p čtu 6,5 milión v bi metrických pas v k lujúcich v Francúzsku m hl byť vydaných na základe sfalš vaných d kument v.

V H landsku zase miestne úrady dhalili, že 21 % z 448 skúmaných pas v má ne veriteľné a teda nep užiteľné dtlačky prst v.

Riziká identifik vané Európskym parlament m

Pri revízii bi metrickéh systému v r ku 2008 EP identifik val tiet **slabiny**:

- sp ľahliv sť a p užiteľn sť dtlačk v prst v detí a starších sôb
- dôveryh dn sť zbierania bi metrických údaj v
- ned statky identifikačných systém v a miery chyb v sti v jedn tlivých členských štát ch
- ned stat k skúsen stí s p užívaním n vých techn lógií
- ned statky v tzv. reťazci cest vnéh pasu, a t v súvisl sti s predkladaním d klad v pri p dávaní žiad sti cest vný pas, zber m údaj v a s hraničnými k ntr lami.

Parlament pret v r ku 2008 navrh l tr jr čnú revíznu d l žku, aby K misii um žnil uskut čniť p trebné štúdie pre každú z uvedených blastí. Ich závery by už mala mať K misia k disp zícii.

Vide záznam z r zpravy EP si môžete p zrieť pr stredníctv m dkazu **vprav** .

Špecializ vané články

Živ ty zachraňujúci systém eCall by mal byť p dľa p slanc v p vinný

Všetky n vé v zidlá by mali byť d r ku 2015 vybavené zariadením eCall, kt ré v prípade d pravnej neh dy aut maticky, pr stredníctv m verejnej tiesň vej linky 112, priv lá záchrannú službu, uvádza sa v uznesení, kt ré v ut r k 3. júla schválil Európsky parlament. Systém by urýchlil prích d záchranár v, znižujúc tak p čet úmrtí a závažn sť zranení v dôsledku d pravných nehôd, d dávajú p slanci.

"Európsky parlament vyjadril jasnú p dp ru bezplatnému využívaniu núdz véh systému eCall všetkými m t ristami v Európe. Nak ľk d br v ľný prístup zlyhal, vyzývame K misiu, aby č najskôr navrhla legislatívne patrenia, na základe kt rých by sa systém eCall stal d r ku 2015 p vinným v všetkých členských štát ch EÚ," uviedli sprav dajc via česká s ciálna dem kratka**Olga Sehnal vá** a nemecký ľud vec **Dieter-Lebrecht K ch** .

V uznesení Parlament vyjadruje p ľut vanie nad d terajšími čas vými sklzmi pri d br v ľn m zavádzaní systému eCall a ned stat čné využitie systému, kt rým je v súčasn sti vybavený iba zl m k v zidiel, približne 0,4%. P slanci pret vyzvali K misiu na predl ženie legislatívneh návrhu, kt rý by d r ku 2015 ur bil z systému eCall p vinné vybavenie každéh n véh v zidla. P dľa Parlamentu by tiež K misia mala v blízkej budúcn sti zvážiť r zšírenie systému ďalšie v zidlá, napríklad m t rky, aut busy, či ťažké nákladné v zidlá.

Zásada zlatej h diny

Systém eCall je zal žený na techn lógii, kt rá v prípade závažnej d pravnej neh dy aut maticky, pr stredníctv m verejnej tiesň vej linky 112, priv lá záchrannú službu. Rýchlejší prích d kvalifik vanej p m ci s nevyhnutným vybavením, kt rá by sa k miestu neh dy d stala v priebehu takzvanej zlatej h diny, by prispel k zníženiu p čtu úmrtí a závažn stí zranení, uvádza sa v uznesení.

P vinné zavedenie systému eCall by m hl zachrániť až 2.500 živ t v r čne a zmierniť závažn sť zranení 10% až 15%.

Bezplatný systém

Verejná služby eCall by mala byť p dľa p slanc v bezplatná pre všetkých v dič v v EÚ a zariadenie p trebné na jej prevádzk vanie p vinne nainštal vané v každ m n v m m t r v m v zidle, bez hľadu na m del aleb výr bcu.

Techn lógia je pripravená

Techn lógia je pripravená a cel európske n rmy nevyhnutné na sprevádzk vanie systému eCall sú schválené, uviedli p slanci. Parlament pret vyzval K misiu, aby navrhla právne predpisy, na základe kt rých by členské štáty m derniz vali sv je infraštruktúry služieb tiesň vých v laní tak, aby b l systém eCall d r ku 2015 funkčný a d stupný pre každéh .

Ochrana údaj v

Uznesenie zdôrazňuje, že systém eCall nesmie byť využitý na m nit r vanie p hybu aleb urč vanie p l hy sôb. Aktiv vať sa môže len tiesň vým v laním v prípade d pravnej neh dy. Hlavným cieľ m systému je zlepšenie riadenia p m ci pri neh dách, d dáva uznesenie.